

PARTIJ VAN DE ARBEID

Afgelopen zaterdag, 12 december 2015, was ik met een aantal collega-statenleden te gast bij de schaapskooi van Ruinen. Met de opkomende zon boven de heidevelden van het Dwingelderveld vertrok de schaapskudde vanuit de schaapskooi: een uniek Drents tafereel dat geweldige plaatjes opleverde; iedereen die me volgt op Facebook heeft het kunnen zien! Een betere plek had de Stichting Behoud Drentse schaapskuddes dan ook niet kunnen uitkiezen om ons nogmaals te overtuigen om de door Gedeputeerde Staten voorgelegde nieuwe regeling voor de financiering van de gescheperde schaapskuddes te verruimen.

Eén ding werd nogmaals bevestigd: de gescheperde schaapskuddes in Drenthe verdienen een goede, duurzame en toekomstbestendige regeling. Deze regeling doet wat ons betreft recht aan meerdere aspecten:

- het belang van de kuddes voor duurzaam natuurbeheer in Drenthe van onze uitgestrekte heidevelden en natuurgebieden;
- de recente erkenning als immaterieel cultureel erfgoed op de nationale UNESCO-erfgoedlijst;
- de bijdrage van de kuddes aan een aantrekkelijk recreatielandschap in Drenthe.

Al duizenden jaren is het karakteristieke Drentse heideschaap een onlosmakelijk onderdeel van het Drentse landschap. Als cultuur-historisch fenomeen hebben ze onlangs de erkenning gekregen die hen toekomt, een erkenning die ook door de PvdA van harte wordt ondersteund en die zich volgens mijn fractie ook mag vertalen in een substantiële en structurele bijdrage voor de instandhouding van de kuddes vanuit de provincie. Ons cultuur-historisch erfgoed mag wat waard zijn, ook omdat de kuddes een aantrekkelijk en gewaardeerd onderdeel van de natuurbeleving in Drenthe zijn en voor zowel toeristen als ook de inwoners van Drenthe ook uit recreatief oogpunt de provincie aantrekkelijk maken. Een betere samensmelting tussen duurzaam en effectief natuurbeheer en recreatieve en culturele waarde is nauwelijks denkbaar.

Geen urgentie

De in 2012 vastgestelde provinciale bijdrage van € 240.000 is ondertussen niet meer toereikend om alle tien Drentse schaapskuddes overeind te houden. Daarom is de PvdA tevreden met de door GS voorgestelde nieuwe regeling en de daaraan gekoppelde structurele bijdrage van ruim € 336.000. Dit lijkt een hele verbetering ten opzichte van de oude regeling, maar de Stichting Behoud Drentse schaapskuddes heeft in haar brief aangegeven dat dit bedrag in haar ogen onvoldoende voorziet in de financiële behoeften van de schaapskuddes. De nu voorliggende motie van Groenlinks, D66 en de SP wil tegemoetkomen aan de wensen van de schaapskuddes en als overbrugging voor 2016 eenmalig de gevraagde € 75.000 toekennen. Mijn fractie is nog niet overtuigd van de onmiddellijke urgentie hiervan: we begrijpen de financiële zorgen, maar vinden het van belang hier urgentie en intentie goed te blijven onderscheiden. Mijn partij hecht grote waarde aan de kuddes en neemt de zorgen van de Drentse schaapskuddes over de financiële situatie serieus. Deze zorgen worden ook onderschreven door de voorlopige uitkomsten van het onderzoek dat door het Wageningse onderzoeksinstituut Alterra werd uitgevoerd en waarin ook werd gepleit voor een structurele vergoeding. De nieuwe Drentse regeling voorziet hier in grote mate in, in tegenstelling tot de ontwikkelingen in andere provincies, zoals in Brabant, waar commerciële begrazingsbedrijven via aanbestedingen worden ingezet voor het natuurbeheer.

PvdA Drenthe wil, juist op basis van zo volledig mogelijke informatie, komen tot een goed afgewogen en structurele oplossing die goed is ingekaderd in de Voorjaars- en de Cultuurnota, die beide in de eerste helft van 2016 van stapel lopen en die, ook voor de daarop volgende jaren, de instandhouding van de schaapskuddes moeten waarborgen. Zo kan de provincie ook vanuit het programma Cultuur een eventuele structurele bijdrage neerzetten die recht doet aan de cultuur-historische waarde van de kuddes.

Oppassen met aanbesteden

In deze overwegingen kunnen dan ook de uitkomsten van het rapport van het Wageningse onderzoeksbureau Alterra over de economische basis voor de instandhouding van

traditionele schaapskuddes in Nederland worden meegenomen. De PvdA deelt de voorlopige bevindingen van Alterra dat openbare aanbestedingen een bedreiging vormen voor de traditionele gescheperde schaapskuddes. Willen we ons cultuurhistorisch erfgoed uit de markt laten prijzen door commerciële begrazingsbedrijven, die hun herders in de winter de WW insturen, zoals nu in Brabant gebeurt? Het is een weg die we in Drenthe niet in moeten willen slaan en de PvdA pleit er dan ook voor om in overleg met de betrokken natuurbeheerders, waaronder Drents Landschap en Staatsbosbeheer, te komen tot langdurige contracten met reële begrazingsvergoedingen. Hierin zou de provincie zijn begeleidende rol kunnen spelen. Ook hebben PvdA, ChristenUnie en SP via een motie in de Tweede Kamer de regering opgeroepen om met de provincies in gesprek te gaan om via eerlijke bekostiging de economische positie van de traditionele schaapskuddes te verbeteren (TK, 2015-2016, 34.300 XIII, motie nr. 133). Ook vanuit Den Haag, zowel vanuit de Kamer als ook vanuit het ministerie van Economische Zaken, is er dus duidelijk beweging op dit dossier. In de aanloop richting de Voorjaars- en Cultuurnota kunnen de landelijke ontwikkelingen en eventueel ook andere financieringsmodellen meegenomen worden in de overwegingen ten aanzien van de structurele bekostiging van de kuddes vanuit de provincie.

Goede regeling

De PvdA blijft van mening dat de door Gedeputeerde Staten voorgelegde nieuwe regeling een grote stap in de goede richting is. Er komt een groter, structureel bedrag beschikbaar voor de instandhouding van de gescheperde schaapskuddes in Drenthe, voornamelijk vanuit het oogpunt van effectief natuurbeheer en de intensivering van de begrazingsopgave. De PvdA is met de stichtingen van mening dat de nieuwe Drentse regeling inhoudelijk een goede, laagdrempelige en eenvoudige regeling is die onze instemming verdient. Mijn partij vind het nu voorliggende verzoek, ondanks aanvullingen en de bijeenkomst afgelopen zaterdag, nog steeds weinig transparant. Dit geldt vooral voor de exploitatie en de mogelijkheden voor aanvullende financieringsmogelijkheden, alhoewel de PvdA wel erkent dat die speelruimte beperkter is dan sommige partijen doen geloven.

Bovendien: de PvdA vindt het belangrijk om één heldere lijn te blijven trekken in de subsidieverstrekking richting andere culturele en maatschappelijke organisaties: er zijn meer

kuddes die uit dezelfde provinciale subsidieruif willen eten en de PvdA wil de porties daaruit eerlijk blijven verdelen. We weten ook dat wanneer er een schaap over de dam is, er altijd meer volgen. Dat haalt een streep door de wijze waarop de provincie via weloverwogen en door de Staten goedgekeurde subsidieverordeningen het beschikbare geld verdeelt. Het ad-hoc aanvullen van exploitatietekorten uit de gemeenschappelijke provinciale ruif is een verkeerd signaal richting de Drentse samenleving.

De PvdA-fractie stemt in met de voorliggende regeling van GS, met dien verstande dat we de zorgen over de financiering en de instandhouding van de kuddes mee willen nemen in de behandeling van de voorjaarsnota en de nieuwe Cultuurnota. De PvdA zal de motie van GroenLinks, D66 en SP, alhoewel sympathiek, dan ook niet in deze vorm steunen, alhoewel het de zorgen en de wens voor een goede, structurele oplossing voor de bekostiging van de kuddes onderstreept.